

Hierbij mijn 'nazorgpakket', dat vrij gedeeld mag worden met belangstellenden.

Korte samenvatting van mijn boodschap:

De Participatieladder (bijlage) en de Vier Vragen:

Waarom? (waarom zou een bepaald onderwerp hoe hoog op de Participatieladder moeten staan? Daar moet je (je opdrachtgever) goede redenen voor hebben en het ook waar mogen/kunnen maken!)

Wat? (wat zijn dan voor dat specifieke onderwerp op die hoogte van de ladder exact de spelregels? Verwachtingsmanagement! Wat wordt er specifiek aan (mee-)beslismacht gegeven op welk onderwerp of onderdeel van het proces?)

Wie? (wie zijn dan de mensen waarmee je voor dat specifieke onderwerp, op die hoogte van de ladder, met die spelregels verbinding zou willen maken? Dat zijn soms de ons goed bekende 'stakeholders' en soms gewoon 'mensen' met verschillende belevingswerelden. Basis: er zijn 4 'hoofd' belevingswerelden, die alle 4 om een eigen manier van 'verbinding' vragen:

De Verantwoordelijken (onze bevlogen vaste klanten, meedenkers, initiatiefnemers: nu 30%, en krimpend met 2% per jaar)

De Plichtsgetrouwen (mensen die nog vertrouwen op 'autoriteiten': nu 13% en binnen en over 10 jaar bijna allemaal overleden)

De Structuurzoekers (mensen die zich ongerust, angstig en boos afvragen wat er allemaal met 'hun' wereld gebeurt, en die vooral de Verantwoordelijken (politici, bestuurders, ambtenaren, voorzitters, secretarissen etc) daar (met steeds minder vertrouwen) op aankijken: nu 32% en groeiend met 2% per jaar)

De Pragmatici (vooral mensen van onder de 45 die hun eigen weg wel vinden en daar niemand, zeker geen overheid, voor denken nodig te hebben: nu 24% en in 2030 de grootste groep!)

NB: in 2030 zijn de Structuurzoekers en Pragmatici samen ruim meer dan 70% van de samenleving, en allebei om hun eigen redenen niet genegen tot 'verbinding' met 'de overheid'!

Als we (politici, bestuur, ambtenaren) met die mensen, hoog en laag op de Ladder, in heel verschillende rollen, (beter) verbinding willen maken, gaat het in onze beleving dus vooral om vraag nummer 4:

Hoe? (daar is in de praktijk- en onderzoeks-ervaring van Studio Vers Bestuur helaas geen makkelijk uit te rollen snel antwoord op. Dat vraagt per geval/thema/onderwerp en positie op de Ladder maatwerk. Het 'zenden' van goedbedoelde 'one size fits all' communicatie werkt in elk geval niet meer. Dat weten we.

In het samen zoeken naar het 'Hoe dan wel?' gebruikt Studio Vers Bestuur 3 werkwoorden: **Doen! Leren! Delen!**

Hieronder en hierbij dus alles wat mij de afgelopen tijd in deze strategische zoektocht heeft geïnspireerd en geïnformeerd:

Hier kunnen mensen die dat nog niet gedaan hebben zelf de 'Mentality' test doen om te zien tot welke mensensoort, 'sociaal milieu', ze het meest behoren. De top 3 die er bij jou uit komt, zegt iets over je; 1 het meest, 2 iets minder en 3 nog een beetje:

<http://www.motivaction.nl/mentality>

Dit schitterende Aeon essay laat volgens mij glashelder zien waarom we staan waar we staan met alles in onze wereld, en wat de context is voor praktische zoektochten naar democratische vernieuwing, een nieuwe visie op publiek leiderschap en alles wat daar bij hoort: Energietransitie, Democratie, Economie, Technologie, Zorg, Mens-zijn, Klimaat, Wonen, Dienstverlening, Nieuwe Energie, Stadsbeweging, Boze Boeren en Burgers, Onvrede en Hoop...

"We are in a race between our ability to understand, shape and direct the complex and evolving social, economic and technological system we live in, versus the potential of that system to destroy freedom, democracy and even human life on Earth."

<https://aeon.co/essays/how-social-and-physical-technologies-collaborate-to-create> (naar beneden scrollen voor de tekst; de kop-foto laadt blijkbaar niet)

Als je die complexe context ziet en begrijpt, is de centrale vraag voor mij: "The Information Age poses challenges to governments and institutions unlike any before. Can existing modes of governance do the job? Can regulatory structures adapt for our collective benefit?"

Herman Tjeenk Willink's essay 'Groter Denken, Kleiner Doen' gaat eigenlijk over dezelfde vraag en is ook echt de moeite waard:

<https://nrcwebwinkel.nl/boeken/groter-denken-kleiner-doen>

Zijn diagnose in een notendop:

De publieke sector is een bedrijf geworden.

De overheid is een BV, geleid door bedrijfskundigen en economen.

Uiteindelijk betekent dit het failliet van onze democratische rechtsorde.

"Tjeenk Willink hoopt op een revolutie, maar die kan volgens hem ook klein beginnen. Wel staat het voor hem vast dat het moet komen vanuit de samenleving: van actiegroepen van rechters en huisartsen en burgerinitiatieven waarbij mensen zelf dingen opzetten en regelen."

De boeken van Jan Rotman, hoogleraar 'Transitiekunde' Erasmus Universiteit:

<https://www.janrotmans.nl/publicatie-overzicht/>

Hier op het 'JII & Overijssel' platform kunnen mensen de hele 'Verandering van Tijdperk' lezing van prof. Jan Rotmans in de serie 'JII Inspireert!' ervaren:

<http://www.jijenoverijssel.nl/535/jan-rotmans---een-verandering-van-tijdperken>

Denker des Vaderlands Daan Roovers: 'Politiek moet je niet uitbesteden aan politici!'. 'Hoe kunnen we de democratie versterken? Hoe kunnen we mensen – álle mensen – meer betrekken bij politieke besluitvorming? Een vitale democratie stelt heel hoge eisen aan haar mensen. Met de digitale revolutie hebben we daarvoor geweldige technologie in handen. Kennis, een wereldwijd netwerk, en de mogelijkheid om opinies uit te wisselen binnen handbereik voor iedereen. Dat is een heel radicale emancipatie, waarvan de consequenties nog nauwelijks te overzien zijn. Maar als we deze voorrechten niet snel terugveroveren op het grootkapitaal, dreigt ons publieke debat onmogelijk te worden door polarisatie en desinformatie. Het is bijna code rood wat mij betreft.'

https://www.filosofie.nl/nl/artikel/50809/daan-roovers-politiek-moet-je-niet-uitbesteden-aan-politici.html?utm_source=redactioneel&utm_medium=email&utm_campaign=FM-redactioneel-denkerdesvaderlands-260319

'Homo Deus' van Yuval Noah Harari: "Met zijn kenmerkende vermenging van wetenschap, geschiedenis en filosofie onderzoekt Harari de dromen en nachtmerries van de eenentwintigste eeuw – van onsterfelijkheid tot kunstmatig leven. Hij stelt fundamentele vragen: Waar gaan we naartoe? Hoe beschermen we onze kwetsbare wereld tegen onze eigen verwoestende krachten? En als we in staat zijn door technologische vooruitgang ons lichaam en onze geest te verbeteren, wat gebeurt er dan met de mensen die zich niet laten upgraden? Wat voor sociale gevolgen zal deze tweedeling hebben? Volgens Harari is het essentieel om meer te begrijpen van de technologische revoluties om ons heen, anders hebben we geen invloed op de koers van onze toekomst."

<https://www.bol.com/nl/f/homo-deus/9200000071595545/>

Je kunt als bestuur, management of bevoegd gezag of beslismacht alleen maar 'loslaten' als je mensen vertrouwt!

Rutger Bregman: 'De Meeste Mensen Deugen!

<http://www.decorrespondent.nl/demeestemensendeugen>

"Adembenemend, weids en revolutionair – De meeste mensen deugen herschrijft niet alleen de geschiedenis, maar werpt ook nieuw licht op onze toekomst."

"Lager opgeleide burgers voelen zich ook te min om mee te doen of hebben een diepe afkeer van de overheid."

Onderzoek van Vivian Visser, promovenda bij de afdeling Bestuurskunde en Sociologie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam:

<https://www.socialevraagstukken.nl/lager-opgeleiden-voelen-zich-te-min-om-te-participeren-in-burgerinitiatieven/>

"Sensitiviteitstrainingen voor overheidsmedewerkers bijvoorbeeld kunnen bewustzijn creëren van de verschillende sociaal-culturele belevingswerelden van burgers en de handelingsrepertoires die daarbij passen."

Een waardevol en leerzaam gesprek van de Australische ex-premier John Anderson met Jordan B. Peterson en Dave Rubin over de kloof tussen mensen en instituten en democratie:

<https://www.youtube.com/watch?v=TVYDdZWUWIE&feature=youtu.be>

Een heldere diagnose en ook wat medicijnen tegen 'onvrede', 'onbehagen' en 'angst' en de steeds groter wordende kloof...

Wat er volgens hen nodig is: 'de Moed om te Vertrouwen, vooral in jezelf'!

Het gesprek duurt zo'n anderhalf uur, maar wát een waardevolle investering! Zie het als een gratis masterclass van één van mijn Helden, Jordan Peterson!

Lees ook '12 regels voor het leven: een remedie tegen chaos' van Jordan B. Peterson!

Wat moet iedereen weten in de moderne wereld? Om antwoord te geven op deze moeilijkste vraag der vragen combineert de gerenommeerde psycholoog Jordan B. Peterson de zwaarbevochten waarheden van oude tradities met verbluffende ontdekkingen van grensverleggend wetenschappelijk onderzoek

<https://www.athenaeum.nl/boek/?authortitle=jordan-peterson/12-regels-voor-het-leven--9789044642292>

'Peterson stapt als magiër door de ideeëngeschiedenis van het Westen, en hij maakt alles urgent, en stralend. Ja, er zijn regels voor het leven, met moeite gedistilleerd in de wildernis van het bestaan, gevoed met klassieke waarden en inzichten die de tand des tijds doorstaan, als wij volharden. Peterson is momenteel de belangrijkste "praktische" intellectueel.' (Leon de Winter)

<https://www.youtube.com/watch?v=-5RCmu-HuTg>

Russell Brand's boek 'Revolution' (in het Nederlands):

<https://www.bol.com/nl/p/revolutie/9200000040608096/>

"Brand pleit voor een geweldloze revolutie en ziet de oplossing in de richting van sterke decentralisatie: een wereld van autonome, kleine gemeenschappen. Brand refereert in zijn boek aan bekende denkers als Naomi Klein, Noam Chomsky en Thomas Piketty. Hij brengt alles expres luchtig, maakt op hilarische wijze gehakt van marionetten en papieren tijgers, en presenteert een visie voor een eerlijkere samenleving die leuk en uitnodigend is. Geen hapklare oplossingen, maar een lekker provocerend boek vol 'food for thought'."

En deze 10 minuten video van een interview door de gerenommeerde politieke journalist van de BBC Jeremy Paxman met de Engelse komiek/acteur/revolutionair Russell Brand is prachtig kenmerkend voor de 'clash' tussen de 'oude (systeem) wereld' (Jeremy Paxman) en de 'nieuwe (zwerm) wereld' (Russell Brand):

<https://www.youtube.com/watch?v=3YR4CseY9pk>

Brand's narrige visie op het intelligent uit COVID-19 lockdowns komen en de meelijwekkend patriarchale houding van 'leiders':

<https://www.youtube.com/watch?v=IGpehPsZP2Q>

'Machine, Platform, Crowd' van Andrew McAfee and Erik Brynjolfsson:
<https://www.bol.com/nl/p/machine-platform-crowd/9200000065484365>

"We live in strange times.

A machine plays the creative strategy game 'Go' better than any human; upstarts like Apple and Google destroy industry stalwarts such as Nokia; ideas from the crowd are repeatedly more innovative than those from corporate research laboratories. Andrew McAfee and Erik Brynjolfsson know what it takes to master this digital-powered shift: we must rethink the integration of minds and machines, of products and platforms, and of the core and the crowd."

De technologische revolutie waar we in zitten is niet te sturen of te stoppen en is nu al een compleet nieuwe 'waarheid' aan het creëren:

"Much of what will happen in the next thirty years is inevitable, driven by technological trends that are already in motion. In this fascinating, provocative new book, Kevin Kelly provides an optimistic road map for the future, showing how the coming changes in our lives—from virtual reality in the home to an on-demand economy to artificial intelligence embedded in everything we manufacture—can be understood as the result of a few long-term, accelerating forces."

'The Inevitable' van Kevin Kelly:

https://www.bol.com/nl/p/the-inevitable/9200000065210274/?bltgh=i04yYf15t2vRrFP0dT5Fig.1_4.5.ProductTitle

Bijgaand een prachtig rapport van de Raad voor het Openbaar Bestuur over 'Waarheid'. Daar staan weer zoveel dingen in die wij in de praktijk tegenkomen en onderschrijven. Dit rapport is geschreven aan het rijksbestuur, maar de aanbevelingen zijn één op één van toepassing op provincie, waterschap, gemeente en dorp!

Zie bijvoorbeeld aanbeveling 8 (pag. 59):

Aanbeveling 8: Creëer zelf platforms rondom specifieke beleidsonderwerpen
Bestuur en volksvertegenwoordiging kunnen met anderen bouwen aan plekken van gedachtewisseling door vanuit de overheid zelf platforms te creëren rondom specifieke beleidsonderwerpen.

Op deze manier kunnen zij burgers bij besluitvorming betrekken en hen laten mee- en tegendenken.

Daarbij dienen zij kritische burgers te waarderen en hun kennis en gezichtspunten te gebruiken door tijdig met ze in gesprek te gaan voordat de agenda en besluiten al vastliggen.

Of deze, de mooiste, wat mij betreft, aanbeveling 1 (pag. 54): een roep om transparantie en echtheid:

Kortom: minder spin, meer transparantie...

De basis van onze mooie democratie: een grondwet die begint met het woord 'allen', maar lang niet door 'allen' als zodanig beleefd wordt...

'Een boek over de grondwet dat je in één ruk uitleest? Bas en Olivier de Gaay Fortman flikken het: met deze Grondwetwijzer is de basis van onze democratie helder en boeiend leesvoer geworden voor alle Nederlanders.'

<http://degrondwetwijzer.nl/product/de-grondwetwijzer/>

Op weg naar het Singulariteitspunt ('The Singularity'): we leven nu in de beste tijd op aarde, en het wordt alleen maar beter!

<https://singularityhub.com/2016/11/01/why-the-world-is-better-than-ever-and-will-get-better-still/>

The Singularity Hub is een prachtige online plek om bij te blijven in de versnelling die technologie doormaakt.

Mensen die op de hoogte willen blijven van welke invloed nieuwe technologie uitoefent op de spelregels van onze wereld: abonneer je op de gratis nieuwbrief: <https://singularityhub.com/>

We kunnen leren van ecosystemen in de natuur!

De basisprincipes van het 'zwermen' en het 'complex adaptive system' dat de 21ste Eeuwse samenleving rap aan het worden is:

<https://www.youtube.com/watch?v=Gjwvsk-6640>

Interessante toekomstverkenning van Trendbureau Overijssel: "Landelijke kennisinstututen zoals het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) en de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) waarschuwen al een aantal jaren voor toenemende verschillen.

Het gaat om inkomen en vermogen, maar ook verschillen in waarden, normen en opinies.

We lijken lastig om te kunnen gaan met die verschillen... [https://](https://www.trendbureauoverijssel.nl/download/rapport-grotere-tegenstellingen-2017/?wpdmdl=2493)

www.trendbureauoverijssel.nl/download/rapport-grotere-tegenstellingen-2017/?wpdmdl=2493

Bart Brandsma: 'Polarisatie':

<https://www.polarisatie.nl>

"Wij-zij denken beschadigt. Het vreet aan de sociale stabiliteit van ons continent, ons land, de samenleving, onze steden en buurten, onze scholen... Polarisatie. We hebben een sterke game changer en een Nieuw 'WIJ' nodig als antwoord

Leren van 'De Wilde Deerne'!

Hoe samen cultuur maken een Nieuw 'WIJ' kan helpen creëren, omdat culturele dingen doen, net als sporten, heel inclusief en egaliserend werkt.

Het kan helpen individuele waarden, overtuigingen, (vermeende) belangen, leeftijden en ethnische verschillen te overstijgen.

Neem de tijd deze mini docu te bekijken en leer hoe cultuur maken kan verbinden, in wijk, dorp of stad:

<https://www.youtube.com/watch?v=GalTVvCVJuw>

Als het lukt 'Structuurzoekers' en 'Pragmatici' samen een mannenkoor te laten beginnen, kan het met ELK onderwerp!

: -)

Documentaire ontstaan Hardkoor Mannenkoor/De Koorbazen:

<https://www.youtube.com/watch?v=4kqIfF8Nz-Y&t=339s>

De Koorbazen: <http://www.koorbazen.nl>

"Het zijn de politici zelf die zich een spiegel moeten voorhouden. Er is geen crisis van de democratie, er is een crisis van de gevestigde partijen."

Hoogleraar Politicologie aan de Universiteit van Amsterdam Tom van der Meer in zijn pamflet "Niet de Kiezer is gek":

<http://www.unieboekspectrum.nl/boek/9789000352746/Niet-de-kiezer-is-gek/>

Martijn Aslander's boek: 'Nooit af': "De veranderingen gaan nu zo snel, dat er geen tijd meer is voor de oude gewoonte 'Eerst-Lang-Voorbereiden-Dan-Het-Eindmodel'. Mensen en organisaties worden 'bèta-versies' die zich permanent blijven ontwikkelen en aanpassen.

Oftewel: Nooit Af.":

<http://www.easycratie.nl/nooit-af/>

Speciaal voor systeemdenkers in MT's: 'Unboss' van Lars Kolind en Jacob Bøtter: "Bazen maken gebruik van macht, terwijl 'unbossers' zich beroepen op waarden. Bazen nemen besluiten en vaardigen orders uit, unbossers inspireren mensen om te denken, te beslissen en een gemeenschappelijk doel na te streven. Unbossers richten zich meer op effect dan op winst, hoewel ze uiteindelijk vaak meer verdiensten realiseren dan conventionele bazen. De toekomst behoort aan organisaties die een helder doel kunnen omschrijven en dáár hun basismétier van kunnen maken!": <https://www.bol.com/nl/p/unboss/9200000022801911/>

"Vernieuwing van de democratie kan veel verder gaan!"

Met meer participatie van burgers ben je er niet, je moet hen daadwerkelijk zeggenschap geven, menen Linze Schaap en Daan Jacobs, onderzoekers aan het departement Politiek en Bestuur van de Tilburg University.

<https://www.trouw.nl/opinie/vernieuwing-van-de-democratie-kan-veel-verder-gaan~af92dad5/>

"Naast en in combinatie met een versterking van de representatieve democratie zou gedacht kunnen worden aan verregaande vormen van participatieve, directe en doe-democratie. De gemeenteraad moet dan de uitkomsten van deze burgerparticipatieprocessen serieuzer nemen en zoveel mogelijk overnemen, zeker als diverse groepen uit de bevolking hebben deelgenomen. Nu zijn die uitkomsten dikwijls alleen een advies waarmee raad en college nog alle kanten op kunnen, tot frustratie van de deelnemers."

I&O Research/Vrij Nederland: "Vernieuw de democratie! En snel!"

<https://www.vn.nl/vernieuw-de-democratie-en-snel/>

"Jonge mensen in Nederland willen wel in democratie geloven, maar hun twijfel aan het functioneren ervan is substantieel en zorgelijk. Als de democratie niet vernieuwt, gaat het straks goed mis."

"Tegenmacht op allerlei plaatsen en niveaus is geen luxe en geen hobby van dwarskijkers. In een wereld waarin ondemocratische tendensen aan kracht winnen, kunnen we beter ernst maken met het uitlokken van kritiek en onafhankelijke oordelen binnen ons democratisch bestel. Voor als hier eens leiders opstaan die zeggen dat zij, en zij alleen, de volkswil kunnen uitvoeren."

<https://decorrespondent.nl/8662/lees-of-luister-zo-glipt-de-democratie-door-onze-vingers-en-zo-vormen-we-een-tegenmacht/279973103366-4e39197d>

"Politiek Den Haag bestuurt het land alsof het een bedrijf is. Daardoor heeft het landsbestuur zijn eigen functie uitgehold, evenals de democratie in Nederland. Het is dan ook hoog tijd voor goede ideeën om de democratie te democratiseren. De staatscommissie-Remkes, die moet onderzoeken of en hoe het parlementaire stelsel verbeterd kan worden, kwam ook uit op dat punt: het is zaak diegenen bij de democratie te betrekken die nu het gevoel hebben: dat gaat wel over mij, maar meestal zonder mij. Belangrijkste is dat we massaal, op iedere plek, op ieder niveau op zoek gaan naar maatregelen om de vertegenwoordigende democratie te redden. Laten we ook onze geachte volksvertegenwoordigers daar van doordringen."

<https://decorrespondent.nl/8451/den-haag-bestuurt-het-land-alsof-het-een-bedrijf-is-en-de-democratie-heeft-het-nakijken/273153162843-a96a958f>

Tegenlicht: "Wat de nieuwe generatie mist, is een politiek systeem dat meegaat met zijn tijd. We leven in een razendsnelle wereld. Maar de politiek is niet mee veranderd met deze nieuwe levenswijze. Onze politieke instituties, zowel op nationaal als op Europees niveau, werken op dezelfde manier als honderd jaar geleden."

<https://www.vpro.nl/programmas/tegenlicht/lees/bijlagen/2016-2017/eurotopia/het-volk-is-verwaarloosd.html>

Nieuw economisch denken is nodig: Kate Raworth's 'Doughnut Economie':

<https://www.vpro.nl/programmas/tegenlicht/lees/biografieen/r/kate-raworth.html>

Daarbij aansluitend: "In plaats van er klakkeloos van uitgaan dat elke bedrijfstak oneindig kan groeien, ongeacht de vraag of dat wel nodig is, kunnen we een rationeel gesprek voeren over welke industrieën we zouden willen afbouwen."

Het is nú tijd voor een economie die niet draait om groei en koopkrachtplaatjes:

<https://decorrespondent.nl/10594/het-is-nu-tijd-voor-een-economie-die-niet-draait-om-groei-en-koopkrachtplaatjes/342419193842-ab8eb867>

Ook heel interessant: Matt Ridley - 'The Evolution of Everything': "We are taught that the world is a top-down place. Acclaimed author, Matt Ridley, shows just how wrong this is in his compelling new book.": <https://www.bol.com/nl/p/the-evolution-of-everything/9200000047340637/?suggestionType=typedsearch>

De Digital Strategy Canvas is een praktische tool om de digitale strategieën te ontwerpen en te evalueren die horen bij een participatie project. Raadpleeg en gebruik 'm: <https://participatieindedigitalesamenleving.nl/canvas/>

Mooie, scherpe blog met veel praktische aanbevelingen van Hein Vrolijk:

<http://eco-simpel.nl/2018/03/21/wat-linkse-partijen-moeten-doen-om-rechtse-kiezers-terug-te-winnen/>

"Net als ouders bij hun kinderen, moet de overheid zichzelf zo veel mogelijk overbodig maken, en zich beperken tot het ontwerpen van simpele en rechtvaardige spelregels. Dat is de beste manier om te voorkomen dat bij de volgende verkiezingen nóg meer mensen gewoon thuis blijven, of met hun middelvinger gaan stemmen."

Bottom-up 'burn-out': Hoe komt het dat mensen die zich inzetten voor hun naasten, hun leefomgeving of een ander maatschappelijke doel waar ze zich hard voor maken, regelmatig vastlopen in participatieve of democratische processen? Dat is de centrale vraag voor het onderzoek 'Bottom-up burn-out'.

<http://www.bartcosijn.nl/bottom-up-burn-out/>

"Soms ben je te laat, omdat de gemeenteraad al een besluit heeft genomen, en je pas bij de uitvoering kennis neemt van het nieuwe beleid. In gevallen waar de gemeenteraad besluit zal men op het juiste moment, via de juiste kanalen raadsleden moeten benaderen, nog voordat zij een standpunt hebben ingenomen. Dat vraagt voldoende kennis van het politieke besluitvormingsproces, tact, geduld en doorzettingsvermogen. Niet iedereen beschikt over deze eigenschappen. En het is belangrijk te realiseren dat mensen hun overheid soms met achterdocht benaderen, door eerdere negatieve ervaringen met de overheid of afhankelijkheid van deze overheid."

'Waar een wil is...' Mooi onderzoek van De Nationale Ombudsman naar houdingen bij de overheid vs initiatieven uit de samenleving:

<https://www.nationaleombudsman.nl/nieuws/onderzoeken/2018020-waar-een-wil-is-onderzoek-naar-de-rol-van-overheidsinstanties-bij>

De ombudsman beveelt o.a. het volgende aan:

- Zet alle neuzen in de organisatie in dezelfde richting
 - Geef speelruimte aan medewerkers
 - Zorg voor een uitnodigende houding van alle medewerkers
 - Wees alert op signalen
-

Voorbeeld van het nieuwe bouwen en wonen door mensen die het gewoon zelf doen: 'Het Vriendenerf' in Olst Wijhe:

<https://www.vriendenerf.nl/het-project.html>

Natuur-inclusief wonen in Olst-Wijhe:

<https://www.hetkanwel.nl/2019/11/05/natuurinclusieve-woonwijk/>

Hier is nòg een artikel, over de noodzaak tot de 'urgente en radicale paradigmashift' in de democratie, dit keer uit Binnenlands Bestuur: 'Minder politiek, meer macht voor inwoners. Alleen dán kruipt de democratie uit zijn diepe crisis. Met gewone mensen aan het roer die vertrouwen en zeggenschap hebben gekregen van gemeenteraden. De minister kan gemeenten de ruimte geven om op een radicaal andere manier tot besluitvorming te komen. Vijf keer per jaar een burgerjury. Laten we het uitproberen. Als je het waarachtig doet, gaat het echt niet mis!'

<http://www.binnenlandsbestuur.nl/bestuur-en-organisatie/nieuws/oud-burgemeester-pleit-voor-nieuwe-democratie.9550535.lynkx?mt=aCSo+rYJesDPotpMilpyuw&vk=f17W0JP2dJnbybrtiBvkOg&pub=1002>

Als buurt of initiatief praktisch advies of investering nodig? De adviseurs van KNHM kunnen helpen. Door bijvoorbeeld procesbegeleiding of het opstellen van een plan van aanpak of businesscase. Vanuit hun ideële doelstelling bieden ze dienstverlening gratis aan:

<http://www.knhm.nl/default.aspx>

Een praktische handleiding voor participatieve 'Visievorming' van het ministerie van Binnenlandse Zaken, over de afwegingen die adviseurs, projectleiders en bestuurders kunnen maken in een participatief proces van visievorming:

<https://www.gemeentenvandetoekomst.nl/wp-content/uploads/2017/06/visievormingstakeholders.pdf>

Volgens mij veel breder relevant en bruikbaar dan alleen maar rond de Omgevingswet!

Wat kun je leren van 'Participatie met hondenpoep' in Hattem: <https://www.gemeentenvandetoekomst.nl/themas/toekomstbestendig-bestuur/artikel/hattem-brengt-best-practices-samen-in-participatiecode/>

Erik Pool, directeur Participatie bij het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, over 'Liefde en Leiderschap':

"Over de liefde wordt nog niet op heel veel plekken gesproken. Dat doen we hier in huis ook nog amper, en in dit essay dus wel. De titel laat daar ook geen misverstand over bestaan. Misschien zal het me lukken je mee te nemen in de redenering waarom ik ook IenW en haar leiderschap wat meer liefde, aandacht voor elkaar en een goed gesprek gun.

<https://platformoverheid.nl/artikel/essays-liefde-en-leiderschap/>

Roelien Dekker: "Liefde is de grootste kracht in het universum. Een kracht die bergen kan verzetten, die verwarmt en verbindt, die ons in volledige acceptatie omarmt en die de inspiratie en creativiteit laat stromen. Maar waarom is liefde dan vaak nog zo ver te zoeken in onze manier van organiseren? En zien we vaak 'de liefde voor macht' en niet 'de macht van liefde' aan het werk?" <http://liefdevolorganiseren.nl/mijn-boek/>

Het is tijd voor oprechte interesse in elkaars werkelijkheid: <https://decorrespondent.nl/5635/de-les-na-trump-het-is-tijd-voor-oprechte-interesse-in-elkaars-werkelijkheid/182134430555-32fc06a8>

Positief Nieuws: <https://www.positive.news/2016/perspective/23873/how-the-us-election-could-trigger-a-society-of-empathy/>

Een goed artikel over (wat mij betreft) de kern van 'Vers Bestuur': Hoog tijd om uit ons wereldje van 'Verantwoordelijken' ('Fatsoenlijken', 'Establishment', of 'Elite' of hoe je ons weldenkende, goedbedoelende betweters, politici, bestuurders en beleidsmakers ook maar zou willen noemen) te stappen en de belevingswerelden van 'Structuurzoekers' en 'Pragmatici' serieus te nemen! "De 'reaguurders' zijn geen gevaar voor de democratie, ze zijn een geschenk. Eentje dat ze zelf onhandig verpakt hebben in prikkeldraad, maar toch. Hun woede is toch niets anders dan een blijk van betrokkenheid? Een verlangen om betrokken te mogen worden bij het gesprek over de inrichting van de samenleving? De elite kan schelden op dat prikkeldraad en zich ervan afwenden. Maar ze kan ook proberen de betrokkenheid te zien en uit te pakken." Het antwoord op populisme is niet méér fatsoen. Integendeel!

<https://decorrespondent.nl/5493/het-antwoord-op-populisme-is-niet-meer-fatsoen-integendeel/177544707549-0ae2b445>

Genoeg stof tot nadenken en een boel inspiratie, hoop ik!